

M VAN
**MUSEUM
LEUVEN**

PERSBERICHT
Leuven, 8 juni 2017

VIND JEZELF TERUG IN DE VERNIEUWDE M-COLLECTIE

VIND JEZELF TERUG IN DE VERNIEUWDE M-COLLECTIE

M heropent op 11 juni

Je kent het wel, de typische choreografie van een museumbezoeker: je wandelt van beeld naar schilderij, leest het kaartje, zet enkele passen naar achter, kijkt nog eens en wandelt verder. Daar wil M-Museum Leuven verandering in brengen. Het museum gooit zijn collectiepresentatie, en daarmee ook zijn volledige doen en denken over een nieuwe, hedendaagse boeg. Dat ontdek je vanaf zondag 11 juni. Dan heropent het museum feestelijk met de vernieuwde collectie, de solotentoonstellingen van Aurélien Froment en Cécile B. Evans en allerlei activiteiten.

Op 18 januari sloot M de deuren. Vijf maanden later heropent het museum. Denise Vandevorst, voorzitter M-Museum Leuven licht toe: *“In acht jaar tijd had M meer dan 1 miljoen mensen over de vloer gekregen voor zo’n 111 tentoonstellingen. Dat liet sporen na. Daarom was het tijd voor een opfrissing. Zo werd er de afgelopen tijd hard gewerkt aan een warmere entreeruimte, nieuwe signalisatie, een nieuwe doorgang. Maar de echte verandering zit tussen de muren van het museum. De kracht van de M-collectie wordt in de verf gezet. Dat kan iedereen vanaf zondag 11 juni komen ontdekken tijdens het openingsfeest.”*

Rijke collectie in vijf nieuwe verhalen

Om en bij de 52.000 kunstwerken en objecten telt de collectie van M. Van de middeleeuwen tot nu. En te veel van die objecten hebben nog nooit een plek in een tentoonstelling gekregen. *“Jammer”, vindt Peter Carpreau, Conservator Oude Kunst, “want M is een verzamelplaats van kunst en verhalen, met een rijke en gevarieerde collectie. Daarom wordt de vaste collectie vooral minder vast. Je kan de collectie voortaan verkennen in een reeks van korter lopende tentoonstellingen van 1,2 of soms 4 jaar.”* Op 11 juni openen zo zes collectiepresentaties in een nieuwe scenografie, samen met de solotentoonstellingen van Aurélien Froment en Cécile B. Evans. Want M zou M niet zijn zonder de combinatie van oude en hedendaagse kunst. En daarin gaat het museum nog een stapje verder. Peter Carpreau, Conservator Oude Kunst: *“Een piëta uit de 14de eeuw. Een 17de-eeuws schilderij. Een 19de-eeuws beeldhouwwerk. Een 21ste-eeuws conceptueel werk. Waarom zouden die elk in een eigen hokje moeten blijven? In M kunnen ze voortaan gerust bij en naast elkaar. Want samen vertellen ze misschien een veel scherper of bevattelijker verhaal dan apart. M heft de klassieke schotten op tussen oude en hedendaagse kunst.”*

Huis voor beeldgeletterdheid

Het beeld was nooit zo belangrijk als nu. Taal en schrift boeten in ten voordele van foto, video, al wat visueel is. Het lijkt dan ook vanzelfsprekend dat een museum bij die beeldcultuur stilstaat. Want waar elders is men zozeer met beeld bezig dan in de beeldende kunsten? Toch was dit niet altijd het geval. Tot nu toe hield M vast aan een klassieke aanpak, met de wandtekst als bijbel en uitvoerige toelichtingen in tekst. Dat moet anders, vindt Peter Bary, Directeur van M-Museum Leuven: *“In een maatschappij die wordt gedomineerd door beelden, wil M de bezoeker laten kijken: kritisch kijken, in de diepte kijken, anders kijken. Daarin schuilt volgens ons de maatschappelijke rol van een museum in de 21ste eeuw. En daarmee blijven we relevant voor de toekomst.”* M slaat daarom een nieuwe weg in en verlaat de kunsthistorische visie die stamt uit de 19de eeuw. De dialoog met de bezoekers en het stimuleren van beeldgeletterdheid staan centraal. Afdelingshoofd Publiekswerking, Isabel Lowyck: *“Hiervoor werd gewerkt aan een nieuwe museumtaal waarbij we het beeld centraal stellen. Vraaglabels, voellabels, audioguides, een nieuwe app, video, plekken waar je zelf actief iets kunt doen in plaats van enkel te kijken. Het geheel wordt nergens overvol of overladen, maar presenteert zich als een waaier waaruit de bezoeker zijn eigen voorkeuren kan filteren. Op die manier blijft niemand onbediend.”*

Museum als laboratorium

Overall, maar zeker in een universiteitsstad als Leuven, is een museum het laboratorium bij uitstek: een plek waar wetenschappelijke inzichten getoetst en uitgetoetst kunnen worden. Neem bijvoorbeeld het onderzoek naar kijk-DNA in samenwerking met de KU Leuven. Bij een testgroep van meer dan 100 personen werd nagegaan hoe ze naar kunst kijken en wat ze effectief zien. Met die bevindingen ging M aan de slag. De bezoeker ontdekt tijdens zijn museumbezoek niet enkel de werken, maar ook het mechanisme van het menselijke kijken en zijn persoonlijke kijk-DNA. Ook de IR-scans voor kunsthistorisch onderzoek bieden heel wat mogelijkheden. Dankzij deze medische beeldvorming vergroot het museum zijn expertise in middeleeuwse beeldhouwkunst. Peter Bary, directeur M-Museum Leuven: *“De kruisbestuiving tussen de museale en wetenschappelijke wereld is cruciaal voor de uitbouw van het museum van de 21ste eeuw. Het is een wederkerigheid die zich evengoed weerspiegelt in de relatie van het museum met zijn publiek: niemand is alwetend, en samen raken we verder dan alleen. Zo werkt het museum van de toekomst.”*

M heropent op zondag 11 juni

Op 11 juni is het feest. Die dag kan je het museum gratis bezoeken. Speciaal voor gezinnen hebben we vanaf 14 uur verschillende activiteiten: beeldboksen, zeepbellen blazen, je dromen uitwerken in de kartonfabriek, je laten meeslepen door de verhalen van huisverteller Carmien Michels of met de hele familie aanschuiven in de filmmachine. In de vernieuwde lobby kan je

even op adem komen of net creatief aan de slag gaan. Je kan er tekenen, gezelschapsspelletjes spelen of selfies maken in de photobooth. Bovendien is de Museumspelstraat terug van weggeweest en kan je in de museumtuin genieten van een lekkere taco of pasta bij de foodtrucks.

Praktische informatie

Zondag 11 juni is M gratis open van 11 tot 18 uur. Alle info vind je terug op www.mleuven.be.

Download de gratis **M Leuven App** op je smartphone in de Appstore of Googleplay.

Op 11 juni openen zes nieuwe collectiepresentaties: *De kracht van beelden*, *Verzamelen is een kunst*, *Meesters in beeld*, *Alles voor de vorm*, *Kalenderwijzerplaat* & *Grenzeloos gastvrij*.

Daarnaast openen twee solotentoonstellingen van de hedendaagse kunstenaars *Aurélien Froment* en *Cécile B. Evans*. Meer informatie over de tentoonstellingen kan je terugvinden in het persdossier (PDF).

PERSDOSSIER COLLECTIEPRESENTATIES

Een reeks van wisselende collectiepresentaties brengt de grote diversiteit van de M-collectie in beeld.

De kracht van beelden

11.06.17 >< 21.04.19

In de collectiepresentatie 'De kracht van beelden' staat de dialoog tussen de bezoeker en het kijken naar kunst centraal. Met een mix van oude en hedendaagse kunst dagen we de blik uit. Kritisch kijken, in de diepte kijken, anders kijken.

Beeldenecho

Een 14de-eeuwse piëta staat tussen een 16de-eeuws schilderij van de calvarie van Michiel Coxcie en Jan Vercruysses conceptuele werk *Himalaya Golf*. Wanneer je een 14de-eeuws beeld naast een hedendaags conceptueel schilderij plaatst, krijgt de betekenis van het ene onherroepelijk kleur door het andere. Voeg daar je eigen interpretatie aan toe en het verhaal gaat een nieuwe richting uit. Peter Carpreau, Conservator Oude Kunst: "M heft de klassieke schotten op tussen oude en hedendaagse kunst. Want samen vertellen ze meer dan apart."

Een nieuwe museumtaal

Titel, kunstenaar, materiaal en afmetingen van het werk laten we in deze tentoonstelling achterwege. En daar is een goede reden voor. Wat je leest, beïnvloedt je manier van kijken en leidt de aandacht af van het werk zelf. Peter Carpreau, Conservator Oude Kunst: "We verlaten de puur kunsthistorische benadering. De hedendaagse beeldcultuur vraagt een nieuwe benadering, die de bezoeker anders laat kijken – manieren die beter aansluiten bij de blik en de levensstijl van vandaag". In de plaats daarvan komen er vragen, suggesties en voellabels waardoor je als bezoeker aandachtiger en nieuwsgieriger kijkt.

De Heilige Familie van Theodor Van Loon, de grote Triptiek met de calvarie van Michiel Coxcie, Rogier Vander Weyden, een levensgroot wandtapijt, een Antwerps retabel of hedendaags werk van Robert Devriendt en Marthe Wéry. Ze hangen er allemaal in die eerste zaal, maar anders dan je misschien zou verwachten. Zo hangt er ook een 15de-eeuws paneel met de passietaferelen van Christus. Een typisch voorbeeld van een werk dat in zijn eigen tijd niet als kunstwerk, maar als ondersteuning van het werk van de priester in de kerk functioneerde. Het had toen één interpretatie, vertelde één enkel verhaal. Nu hangt het in een museum, heet het kunst en staat het open voor nieuwe betekenissen. Dit werk krijgt het gezelschap van een video over onderzoek naar kijkgedrag. Daarin ging men na hoe mensen naar dit werk met zijn verschillende taferelen kijken. Het resultaat? Iedereen kijkt anders. Zo

heeft iedereen zijn eigen kijk-DNA. Aan de hand van de *Passietaferelen* tonen we je in deze zaal hoe dat werkt. Verderop in het museum kan je je eigen kijk-DNA laten vaststellen.

Verzamelen is een kunst

10.06.07 >< 21.04.19

De tentoonstelling '*Verzamelen is een kunst*' neemt je mee naar de geschiedenis de M-collectie en de manier waarop ze gepresenteerd wordt.

Het begin van M

Honderd jaar geleden schonk Victor Vanderkelen, zoon van oud-burgemeester Leopold Vanderkelen en zijn vrouw Maria Mertens, de oorspronkelijke woning op de museumsite aan de Stad Leuven, met de bedoeling om er een museum in te richten. Maar de wortels van M zitten dieper dan 1917. '*Eind 18de eeuw stond in het stadhuis van Leuven al een rariteitenkabinet*', vertelt Diensthoofd Collecties Marjan Debaene. '*Hoe dat er precies uitzag, weten we niet. Maar de objecten die erin zaten, hebben we bijna allemaal.*' Om de bezoeker een blik op de museumgeschiedenis te gunnen, creëert M opnieuw een rariteitenkabinet, met de stukken van toen. Zo roepen we de museumgeschiedenis op in deze tentoonstelling. Je treft er bijvoorbeeld de kruiwagen aan die gebruikt is voor de eerste spadesteek van de vaart, of de kop van een 16de-eeuwse reuzin, een relict van de stadsommegang die men in die tijd met Leuven Kermis organiseerde. Maar er zit evengoed een architecturaal unicum tussen: het perkamenten torenontwerp van de Sint-Pieterskerk.

Groei van de collectie

In de decennia na de schenking van het woonhuis Vanderkelen-Mertens in 1917, is de collectie van het museum enorm gegroeid. Dat kwam natuurlijk voor een stuk doordat er eindelijk ruimte was voor een écht museum, maar vooral ook door de inzet en bijdragen van de eerste conservator van het museum: Victor De Munter. Hij bouwde verder op de ruime collectie die hij van zijn 19de-eeuwse voorganger Edward Van Even erfde. Als gepassioneerd collectioneur van kunst en erfgoed schonk hij de volledige collectie aan het museum. Het betekende een uitbreiding met duizenden stukken. Vanaf die tijd koos men ook voor de klassieke, museale opstelling die we vandaag nog kennen.

Presenteren is manipuleren

Met diverse opstellingsvormen toont M meer dan de eigen geschiedenis. M wil de bezoeker er ook op wijzen dat elke vorm van presenteren de blik manipuleert. De hoeveelheid werken uit de

19de-eeuwse opstelling, waarbij geen centimeter van de muur onbenut bleef, overdondert. De overdachte en geselecteerde opstelling duwt de blik en de interpretatie in een bepaalde richting. Je kunt tot slot ook zelf aan de slag. Een grote touchscreen geeft alle informatie over de 90 werken in de ruimte, maar laat de bezoeker ook experimenteren als curator.

Ruimte voor verzamelaars vandaag

M geeft graag ruimte aan verzamelaars van vandaag. Het museum heeft een reeks bezoekers met interessante en uiteenlopende verzamelingen geselecteerd. Om de beurt stellen ze hun favoriete object voor. In een begeleidend filmpje leggen ze uit wat dat specifieke voorwerp voor hen betekent, waarom ze aan het verzamelen zijn geslagen en waarin hun collectie verschilt van die van een museum.

Meesters in beeld

11.06.17 ><19.08.18

M heeft een rijke collectie middeleeuwse beeldhouwkunst. Over de makers van deze beelden zijn vaak geen bronnen beschikbaar. Door te vergelijken en te kijken naar de stijl en techniek waarmee ze gemaakt zijn, proberen we ze toe te wijzen aan een bepaalde meester of atelier. In deze tentoonstelling krijg je als bezoeker de taal van het beeldhouwen aangereikt en kan je de beelden zelf leren lezen.

Onderzoek naar de Leuvense meesters

De tentoonstelling neemt twee oude Leuvense meesters onder de loep. Eerst en vooral is er de naamgeving van de meesters: die hangt vast aan één type beeld van zijn hand of in elk geval uit zijn atelier. Marjan Debaene, Diensthoofd Collecties Oude Kunst: *'Traditioneel spreken we van de Meester van de gekruisigde Christus en de Meester van de koude steen. Het gaat om twee anonieme beeldhouwers of in elk geval twee ateliers in Leuven – ik ben er nog niet uit of het om één enkele beeldhouwer ging – waaraan we verscheidene overgeleverde beelden toeschrijven op basis van een aantal typische stijlkenmerken. Ik wil het onderzoek dat al in de jaren 60 naar deze beeldengroepen is gebeurd, uitdiepen.'*

Voer je eigen stijlonderzoek

Horen de beelden effectief samen? En zijn er misschien kenmerken die daarover meer zekerheid kunnen verschaffen? In de nieuwe opstelling zie je daarom een aantal werken van beide meesters/ateliers bij elkaar staan. Telkens zit er een vreemde eend in de bijt. De bezoeker wordt uitgedaagd om de beelden te vergelijken en zo te ontdekken wie de maker is. Dergelijk stijlonderzoek, hoe nauwgezet het ook wordt uitgevoerd, houdt toch altijd een zweem

van subjectiviteit in. Daarom vult M het aan met objectief wetenschappelijk onderzoek, waarbij een beeld laag voor laag bekeken wordt. Voor het eerst in Leuven gaan er Middeleeuwse beeldhouwwerken door een ziekenhuisscanner. Dankzij de CT-scan in UZ Leuven kunnen we onder de laag met kleurpigmenten kijken en echt de hand van de meester ontdekken. Soms is een houten beeldhouwwerk gemonteerd uit verschillende stukken hout. Zo kan een beeldhouwer gebruik maken van een tak voor een arm. Zulke dingen blijven meestal onzichtbaar maar nu kunnen we ze ontdekken. Doordat we bijvoorbeeld kunnen vaststellen wat voor soort hout er gebruikt is en hoe verschillende blokken op elkaar gemonteerd zijn, levert het een ontzettend waardevolle bijdrage tot de correcte toeschrijving van beelden aan een bepaalde groep.

Alles voor de vorm

11.06.17 >< 30.05.21

De tentoonstelling *Alles voor de vorm* vindt een plek in de voormalige praalvertrekken van het echtpaar Vanderkelen-Mertens. Het zijn de ruimtes bij uitstek om de woon- en leefcultuur van de burgerij te ontdekken. Hier werp je een blik op functies, materialen en technieken, en maak je de vergelijking tussen vroeger en nu. Ko Goubert, Collectieregistrator en Curator: *'We tonen onze collectie toegepaste kunst opnieuw aan het publiek. Veel objecten verbleven decennialang in het depot. Daar komt nu verandering in. We geven ze de plek die ze verdienen. Met het intieme salon als decor kom je oog in oog te staan met het verleden en jezelf'*

Vormen en voorwerpen in de kijker

Een eeuwenoud pronkmeubel, een 17de-eeuws kabinet met lades, staat symbool voor de hele tentoonstelling. M nodigt je uit om in haar collectie intrigerende voorwerpen te snuisteren. Zo (her)ontdek je allerlei gebruiksvoorwerpen. Theepotten, bekers, een samovar, een aspergetang of een 16de-eeuwse molenbeker uit het Rijksmuseum Amsterdam die in Leuven werd gemaakt. Alledaagse en minder alledaagse voorwerpen wisselen elkaar af. Zoals het kunstige bestek van René Heyvaert (1929-1984) uit de Cera-collectie. De misvormde lepels en vorken herinneren nog aan het dagelijkse gebruik, maar na Heyvaerts aanpassingen lijken ze het leven eerder moeilijker dan makkelijker te maken.

Soms is een object niet meer dan wat het lijkt. Soms zitten er verhalen achter die je nauwelijks zou kunnen vermoeden. Neem bijvoorbeeld het schilderij van een van de hofdames van Madame de Pompadour, de maîtresse van Lodewijk XV. Ze ziet er koel en ernstig uit, maar de

waaiers en zilveren accessoires in de vitrine verraden dat het er aan het vaak 'heter' aan toe ging.

Alle zintuigen worden aangesproken

M daagt de bezoeker uit om op zijn ogen en zintuigen te vertrouwen. Met de app, de video's, de audiogids of op de centrale informatiemodule kunnen de verhalen achter de objecten in de zalen ontrafeld worden. Allerhande voelobjecten laten je toe om materialen aan te raken en te vergelijken. Hier en daar tref je zelfs een speciale geur aan. Kortom, deze tentoonstelling geeft je zintuigen vrij spel.

Grenzeloos gastvrij

11.06.17 >< 08.04.18

M geeft een zaal volledig in handen van het publiek. Een aantal Levenaars met een migratie-achtergrond gingen voor deze tentoonstelling aan de slag: ze selecteerden werken uit de M-collectie en vertellen er hun eigen verhalen bij. Dit jaar aan zet: Blanca, Akkacha, Gloria, Jing, Iwona, Liza, Julia en Karen.

In de publiekszaal heten de acht deelnemers je via de wandtekst persoonlijk welkom. Heel de zaal ademt een sfeer van gastvrijheid. Langs weerszijden staan twee grote projectieschermen opgesteld. Op het eerste scherm nemen de deelnemers het woord. In de M-collectie gingen ze op zoek naar stukken die bij hen iets over gastvrijheid oproepen. In de video vertellen ze het verhaal bij hun keuze.

Terwijl de deelnemers hun verhaal vertellen, toont de video aan de overzijde het object waarover ze het hebben. Op het eind van de zaal staan de gekozen collectiestukken zelf opgesteld. In deze tentoonstelling staan de verhalen voorop. De kunstwerken zijn slechts de aanleiding om aan het vertellen te slaan. Dorine De Vos, medewerker publieksbemiddeling: *'De samenwerking met het publiek, is voor ons als museum evengoed waardevol. De deelnemers hebben onze blik op onze collectie en ons werk verruimd. We willen niet alleen een museum zijn voor iedereen, maar ook een museum maken samen mét ons publiek.'*

PERSCONTACTEN

Denise Vandevoot | Schepen cultuur Stad Leuven & Voorzitter M–Museum Leuven

M +32 474 30 82 65 | denise.vandevoot@leuven.be

Peter Bary | Algemeen directeur M-Museum Leuven

M +32 16 27 29 79 | peter.bary@leuven.be

Veerle Ausloos | Persverantwoordelijke M-Museum Leuven

T + 32 (0)16 27 29 38 | M +32 499 67 76 11 | veerle.ausloos@leuven.be

PERSFOTO'S

Beelden in hoge resolutie kun je downloaden op <http://mleuven.prezly.com>

TICKETS EN INFO

M - Museum Leuven / L. Vanderkelenstraat 28 / 3000 Leuven - België

tel. +32 (0)16 27 29 29 / bezoekm@leuven.be | www.mleuven.be

M – Museum Leuven geniet de steun van

Mediapartners

